

Gymnázium, Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

OBSAH

ÚVOD.....	3
1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	4
3. CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	6
a. Dlouhodobé cíle	6
b. Krátkodobé cíle	6
4. AKTIVITY MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY	6
a. Aktivity MPP určené pro pedagogické pracovníky školy	6
b. Aktivity MPP určené pro žáky školy	7
c. Aktivity školního metodika prevence.....	9
d. Aktivity MPP zaměřené na rodičovskou veřejnost	9
5. NAPLNĚNÍ MPP V RÁMCI OSNOV A ŠVP	10
a. Občanská výchova, Základy společenských věd a Společenské vědy	10
b. Společenskovědní seminář	11
c. Chemie.....	11
d. Biologie	11
e. Seminář z biologie, Cvičení z biologie.....	12
f. Tělesná výchova	12
g. Výpočetní technika.....	12

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Stávající platná legislativa v oblasti resortu MŠMT

Příloha č. 2: Školní řád

Příloha č. 3: Plán práce aktuálního školního roku

Příloha č. 4: Krizový plán řešení šikany

Příloha č. 5: Kontaktní adresy, internetové zdroje

Příloha č. 6: Evaluace MPP

ÚVOD

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je dokument školy zaměřený na prevenci rizikového chování žáků, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a dále také na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu. MPP je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu. MPP vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

Za přípravu, realizaci programu a jeho vyhodnocení je zodpovědný školní metodik prevence Mgr. Daniela Fricová. Na jeho tvorbě a realizaci se podílí celý pedagogický sbor. Jednotliví učitelé začleňují dle osnov preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů a důležitou úlohu při naplňování MPP mají třídní učitelé. MPP na příslušný školní rok schvaluje ředitel školy Mgr. Josef Menšík.

Na základě výsledku evaluace je Minimální preventivní program Gymnázia Česká Třebová aktualizován a přizpůsoben současným potřebám.

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Česká Třebová má více než stoletou tradici. Bylo založeno v roce 1909 a sídlí v historické, velkoryse architektonicky řešené budově s přilehlým sportovním areálem.

Gymnázium je v okolí výjimečné rozsahem nabízených jazyků a počtem mezinárodních kontaktů. Škola podporuje ekologickou výchovu a získala ocenění Ekoškola Pardubického kraje.

Ve školním roce 2022/2023 dochází do Gymnázia Česká Třebová 347 žáků.

Škola poskytuje všeobecné vzdělávání ve dvou oborech vzdělání. Je to střední vzdělávání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání 79-41-K/81 – Gymnázium (osmileté studium) a střední vzdělávání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání 79-41-K/41 – Gymnázium (čtyřleté studium).

V současné době jsou na škole 4 třídy studia čtyřletého a 8 tříd studia osmiletého. Škola musí čelit konkurenci sousedních gymnázií (Litomyšl, Ústí nad Orlicí, Lanškroun, Svitavy). Do primy přicházejí především žáci z České Třebové a nejbližšího okolí. Ve čtyřletém oboru studují i žáci z okolních měst. Žáci mohou řešit svoje problémy prostřednictvím studentského parlamentu.

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, je stabilizován a neměl by tedy v nejbližší době měnit zásadně své složení. Učitelé se snaží děti ovlivňovat svým přístupem i životním stylem, snaží se nabízet alternativy pro trávení volného času (školní sportovní klub, kroužek chovatelů, literární kroužek, ekologické aktivity ve spolupráci s ČSOP Podorlicko, pěvecký sbor).

Škola má dlouhodobé kontakty se školami v zahraničí (Norsko, Slovensko, Itálie). Tato spolupráce umožňuje pravidelné žákovské výměny, které jsou ovšem závislé na aktivním přístupu a zájmu žáků. Realizujeme jazykové zájezdy žáků do Anglie, Německa a Francie. Na gymnáziu působili také zahraniční lektori.

Minimální preventivní program je zaměřen na prevenci a vzdělávání žáků Gymnázia Česká Třebová ve věkové kategorii 12–19 let.

Název školy, adresa: Gymnázium Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970,
Tyršovo náměstí 970, Česká Třebová

Zřizovatel: Pardubický kraj

Kontakty: telefon 465 519 500
www stránka www.gymnct.cz

Ředitel školy: Mgr. Josef Menšík

Zástupkyně ředitele: Mgr. Dana Řehořová

Výchovný poradce: Mgr. Ondřej Limberský

Školní metodik prevence: Mgr. Daniela Fricová

Školní psycholog: Mgr. Jakub Pisklák

Počet tříd celkem: 12

Počet žáku celkem: 347 (k 1. září 2022)

Realizační tým MPP: celý pedagogický sbor

2. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Ve škole funguje monitorovací systém problémového chování žáku. Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování našich žáků a žákyň ve školním i mimoškolním prostředí (šikana, intolerance, agresivita, neprospěch, záškoláctví, alkohol a kouření, jiné závislosti, slabý prospěch, neplnění studijních požadavků, ničení školního majetku, pozdní příchody a další drobná porušování školního řádu). Je založen na spolupráci školního metodika prevence s výchovným poradcem, třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky školy. Cílem tohoto systému je podchytit problémové žáky a pomoci jim v řešení jejich rizikového chování tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě a celé škole.

Nově na gymnáziu pracuje školní psycholog, který jednou týdně věnuje odpolední čas předem domluveným konzultacím podle potřeby našich žáků.

Školní metodik prevence zpracovává evidenci výskytu rizikového chování žáků ve škole. Podle závažnosti jednotlivých případů postupuje podle doporučených metodických pokynů MŠMT a úzce spolupracuje se školním psychologem a školním preventivním týmem. Závažnější případy konzultuje s pracovníky PPP v Ústí nad Orlicí.

V loňském školním roce byly řešeny tyto situace vztahující se k rizikovému chování žáků:

Únor - duben:

nižší gymnázium: náznaky šikany formou slovních útoků a pokusu o vyčlenění z kolektivu třídy – řešeno domluvou a realizací sérií preventivních interaktivních programů (PPP) pro celou třídu

Červen:

vyšší gymnázium: psychické potíže po návratu z distanční výuky – řešeno opakovanými rozhovory se studenty a zákonnými zástupci, poskytnutí kontaktů na odbornou péči a v některých případech tvorba individuálních vzdělávacích plánů

V loňském školním roce proběhly na naší škole tyto programy:

typy prevence /vysvětlivky/:

1, specifická primární prevence: V- všeobecná, S – selektivní, I – indikovaná

2, nespecifická primární prevence: N

Září:

Adaptační kurz – třídy prima a 1. C, Zderaz

Jeden za všechny, všichni za jednoho (S)- interaktivní program pro nově vzniklé kolektivy - Ekocentrum Paleta

Listopad

Revolution train (S) – preventivní interaktivní program pro kvintu a 1.C zaměřený na prevenci užívání drog – akce pořádaná městem Česká Třebová

Březen

Psychohygiena (S) – preventivní interaktivní program pro výběr studentů v rámci akce Ukrajina 2022 – Jakub Pisklák, školní psycholog

Duben:

Když chceš – tak to dokážeš (V) – hudební program zaměřený na prevenci rizikového chování, Radek Banga – AZrodina.cz

Před tabulí, za tabulí (S) - preventivní interaktivní program pro sekundu zaměřený na nastavení třídních pravidel a zmapování vzájemných vztahů, PPP Ústí nad Orlicí

Květen:

Bolest jménem šikana (S) – preventivní interaktivní program pro primu – Petr Kadlec, Lidé mezi světy, o.s.

Etika třídního kolektivu (I) – preventivní interaktivní program pro tercii – Petr Kadlec, Lidé mezi světy, o.s.

Kult krásného těla (S) – preventivní interaktivní program pro kvartu– Petr Kadlec, Lidé mezi světy, o.s.

Tvůj život – tvá volba (S) - interaktivní preventivní program pro 1. C zaměřený na bezpečné sexuální chování, Dagmar Stehlíková, ABATOP o. s.

Hrdinství (S) - preventivní interaktivní program pro kvintu – Petr Kadlec, Lidé mezi světy, o.s.

Červen:

SEX, AIDS a vztahy (S) – interakt. prevent. program pro 2. C a 6. A, Tomáš Řehák, ACET o. s.

ČČK – (V) interaktivní program o první pomoci a ochraně člověka v nouzové situaci pro 2.C a 6.A na sportovním kurzu

3. CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Gymnázium Česká Třebová si v MPP stanovuje tyto cíle:

a. Dlouhodobé cíle

- Základním principem strategie prevence rizikových projevů chování je výchova mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a harmonickému rozvoji osobnosti.
- Důsledně a systematicky vést žáky a žákyně k osvojování norem respektujících identitu a individualitu osobnosti, rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, podporovat humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.
- Vytvářet prosociální a pozitivní klima v jednotlivých třídách.
- Soustavně provádět detekci projevů rizikového chování dospívajících a mládeže a zajistit odbornou pomoc při případném zachycení tohoto chování.

b. Krátkodobé cíle

- Zprostředkování interaktivních programů, seminářů a besed na témata vztahujících se k prevenci rizikového chování dětí a mládeže.
- Zařazení jednotlivých témat vztahujících se k prevenci rizikového chování dospívajících do učiva jednotlivých předmětů.
- Pokračovat v nabídce nepovinných předmětů a volnočasových aktivit, které jsou realizovány prostřednictvím školy.
- Poskytování komplexních informací z oblasti prevence rizikového chování pro rodiče a žáky prostřednictvím školní nástěnky a internetových stránek školy.

4. AKTIVITY MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

Během školního roku jsou do MPP zařazeny a realizovány tyto konkrétní aktivity z oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže:

a. Aktivity MPP určené pro pedagogické pracovníky školy

- Seznámení pedagogického sboru s aktuálním minimálním preventivním programem a jejich zapojení do jeho realizace.
- Pravidelné informování na pedagogických radách o aktualitách z oblasti prevence rizikového chování a o činnosti školního metodika prevence.
- Vzdělání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování, především školního metodika prevence.

b. Aktivity MPP určené pro žáky školy

- Žáci se účastní řady školních i mimoškolních akcí. Škola pravidelně navštěvuje kulturní akce: divadelní a filmová představení, výstavy a koncerty v Kulturním centru a Muzeu Česká Třebová. Žáci mají možnost se zúčastnit různých sportovních soutěží, např. školního turnaje (Gaudeamus), soutěží krajské olympiády (míčové hry, atletika..) Pro žáky jsou pořádána školní kola olympiád v jazycích, matematice, informatice a přírodovědných předmětech. Nejlepší žáci jsou vysíláni do vyšších postupových kol.
- Nabízíme talentovaným žákům gymnázia možnost zapojit se i do výzkumné práce. Spolupracujeme s podnikem Contipro v Dolní Dobrouči, kam mohou žáci vyššího gymnázia dojíždět na pravidelné přednášky biologického či chemicko-fyzikálního zaměření a nejlepší z nich pracují na výzkumu v laboratoři. Žákům nižšího (ale i vyššího) gymnázia nabízíme účast v soutěži AMAVET, kdy na základě vlastních hypotéz v dané problematice, za pomoci vyučujících nebo jiných odborníků, ověřují jejich platnost.
- Dále naše škola pořádá akce, které nabízí ke zhlédnutí veřejnosti (Akademie, koncerty pěveckého sboru, Majáles). Žáci vyššího gymnázia se pravidelně účastní organizace dobrovolných sbírek (Světluška) a dále je naše škola zapojena do spolupráce s organizací Za jeden provaz, se kterou naši žáci navštěvují stacionář a Domov důchodců v České Třebové. Jedná se o společné dílny a předvánoční zpívání.

Specifické aktivity vztahující se k prevenci rizikového chování jsou zpřesněny v plánu práce, který je součástí MPP (příloha č. 3).

Nespecifické aktivity vztahující se k prevenci rizikového chování, které jsou realizovány pro žáky v následujících jednotlivých měsících:

Září:

Vysvětlení školního řádu
 Seznámení žáků s preventivní strategií školy a úlohou školního metodika prevence
 Seznámení žáků se školním psychologem
 Nabídka využití volného času ve škole a ve městě
 Předání informací o výchovném poradenství a na škole
 Organizace akce „Škola trochu jinak“
 Adaptační kurzy tříd 1. A, 1. C
 Připomenutí významných dnů a výročí: 28. září - Den české státnosti

Říjen:

Organizace charitativní sbírky – např. „Světluška“

Listopad:

Připomenutí významných dnů a výročí: 17. listopadu – Den boje za svobodu a demokracii
Gaudeamus – mezitřídní turnaj v ringu a odbíjené k příležitosti 17. listopadu

Prosinec:

Akademie – soutěžní vystoupení jednotlivých tříd v KC Česká Třebová na vybrané téma, které mohou v odpoledním a večerním představení shlédnout rodiče i široká veřejnost
Připomenutí významných dnů a výročí: 1. prosinec - Světový den boje proti AIDS

Leden–únor:

Lyžařský výchovně-vzdělávací kurz – sekunda, 1. C a kvinta
Školní kola olympiád
Školní kolo soutěže AMAVET
Připomenutí významných dnů a výročí: 27. leden Mezinárodní den památky obětí holokaustu

Březen:

Připomenutí významných dnů a výročí: 21. březen – Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace

Duben:

Příprava majálesových oslav
Připomenutí významných dnů a výročí: 7. duben – Světový den zdraví

Květen:

Sportovní kurzy tříd 2. C, 6. A
Připomenutí významných dnů a výročí: 1. květen – Svátek práce
8. květen – Den osvobození od fašismu
31. květen – Světový den bez tabáku
Maturity

Červen:

Školní výlety
Hodnocení školního roku v rámci třídnických hodin
Proškolení o bezpečném chování o prázdninách v rámci třídnických hodin
Připomenutí významných dnů a výročí: 26. červen – Mezinárodní den proti zneužívání drog

Další aktivity školy:

Spolupráce s Městským úřadem Česká Třebová: Týden sportu, Den Země, Den veteránů
Spolupráce s ČČK, Městskou policií Česká Třebová
Spolupráce s LČR – lesní pedagogika
Škola zapojena do sítě M.R.K.E.V
Spolupráce s ČSOP
Spolupráce se sdružením Tereza
Spolupráce s ekocentrem Paleta
Spolupráce s Př. F UK Praha – projekt: Přírodovědci.cz
Spolupráce s Univerzitou Pardubice - projekt: Bravo - studentská konference Vědění mladým

c. Aktivity školního metodika prevence

Školní metodik prevence je koordinátorem tvorby minimálního preventivního programu a během celého školního roku zajišťuje jeho realizaci. Pravidelně informuje na pedagogických radách pracovníky školy o aktualitách z oblasti prevence rizikového chování a o své konkrétní činnosti v této oblasti. Dále spolupracuje s výchovným poradcem školy a odborníky ze školských poradenských zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí, Středisko výchovné péče Ústí nad Orlicí).

V rámci jednotlivých měsíců školního roku bude školní metodik prevence zajišťovat následující konkrétní činnosti:

Září–říjen:

Aktualizace minimálního preventivního programu dle konkrétních potřeb a výsledků evaluace
Seznámení pedagogického sboru s aktuálním MPP a jejich zapojení do jeho realizace
Příprava a realizace adaptačního kurzu pro první ročníky
Představení činnosti školního metodika prevence žákům prvních ročníků
Zajištění specifických aktivit vztahujících se k prevenci rizikového chování v jednotlivých ročnících dle MPP

Listopad–květen:

Zajištění specifických aktivit vztahujících se k prevenci rizikového chování v jednotlivých ročnících dle MPP
Řešení aktuálních problémů z oblasti prevence rizikového chování
Kontinuální vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování
Získávání a předávání aktualit z oblasti prevence rizikového chování

Červen

Evaluace minimálního preventivního programu za uplynulý školní rok

d. Aktivity MPP zaměřené na rodičovskou veřejnost

V oblasti primární a sekundární prevence jsou školou pro rodiče zajišťovány následující aktivity:

– v oblasti primární prevence

a. Informační servis pro rodiče:

- seznámení se školním řádem a preventivní strategií školy
- poskytnutí komplexních informací z oblasti prevence rizikového chování prostřednictvím webových stránek školy, včetně poskytovatelů služeb s ohledem na tuto problematiku.

b. Aktivní formy spolupráce s rodiči:

- kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům,
- poskytnutí poradenského systému školy (školní metodik prevence, výchovný poradce)

c. Pasivní formy spolupráce s rodiči:

- písemná sdělení rodičům
- případná distribuce informačních materiálů

– v oblasti sekundární prevence

d. Odborná pomoc rodičům:

- poradenství v rámci možností školy

e. Zprostředkování odborné pomoci rodičům:

- zprostředkování odborné pomoci ve školském poradenském zařízení (Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí, Středisko výchovné péče Mimoza Ústí nad Orlicí)

5. NAPLNĚNÍ MPP V RÁMCI OSNOV A ŠVP

Problematika prevence rizikového chování u žáků je přirozenou součástí výuky jednotlivých předmětů a není pojímána jako nadstandardní aktivita školy.

V rámci ŠVP jsou v jednotlivých předmětech do tematických celků zařazena následující témata:

a. Občanská výchova, Základy společenských věd a Společenské vědy

vyučující: Pecháčková Pavla, Pavlíková Kamila, Watroba Jan, Peroutková Iva, Blaško Petra

prima

nepřijatelnost vandalského chování
solidarita (adopce afrických dětí)
netolerantní chování ve svém okolí
morálka, mravnost

sekunda

demokracie a její aspekty
globální výchova
rovnocennost menšin

tercie

porušování lidských práv

kvarta

globalizace, projevy terorismu

kvinta, 1. C

sexta, 2. C

způsob života a životní styl
sociální konflikty a jejich řešení

septima, 3. C

psychohygienu
sociální problémy dnešního světa

oktáva, 4. C

etika, etické otázky
trestní řád a zákon
projekt - vybraný trestný čin
problémy mládeže, kriminalita

b. Společenskovední seminář

psychohygienu
sociální psychologie, nesocializované děti

c. Chemie

vyučující: Grundová Hana, Petrová Jarmila

tercie–septima

1. C–3. C

NL, nebezpečné látky a přípravky, zásady práce s nimi a jejich vliv na zdraví
chování při mimořádných situacích (havárie)
ochrana člověka

d. Biologie

vyučující: Grundová Hana, Fricová Daniela, Kräuterová Hana

prima

adaptační kurz – řešení krizových situací, přednáška o zdraví člověka a první pomoci

sekunda

virová a bakteriální onemocnění člověka

tercie (předmět Zdraví člověka)

souvislosti mezi zdravím a uspokojováním lidských potřeb
zdravý způsob života a péče o zdraví
vliv médií na lidské zdraví – kouření, gamblerství
stres a jeho vliv na zdraví
civilizační choroby, auto-destruktivní závislosti
psychohygienu, metody relaxace

kvarta (předmět Chemicko-biologická praktika)

příprava různých látek a jejich vliv na zdraví

kvinta, 1. C

viry, bakterie – choroby způsobené těmito organismy (HIV) – způsoby přenosu

sexta, 2. C

choroby – způsobené prvoky, způsoby ochrany

septima, 3. C

biologie člověka

onemocnění jednotlivých orgánových soustav, faktory k tomu přispívající - kouření, drogy,...

oktáva, 4. C (předmět Genetika)

dědičné choroby, genetická prevence

e. Cvičení z biologie

onemocnění jednotlivých soustav, genové inženýrství

f. Tělesná výchova

vyučující: Peroutková Iva, Fricová Daniela, Nespěchal Jiří, Kolář Petr, Limberský Ondřej, Keprt Tomáš, Kräuterová Hana

prima–oktáva, 1. C–4. C

pohybový režim – nutnost aktivního pohybu denně

správné držení těla, preventivní pohybová činnost

snaha o zlepšování tělesné zdatnosti

odmítavý postoj ke drogám při sportovní činnosti i v životě

sport – způsob naplnění volného času

g. Výpočetní technika

vyučující: Šrůtková Vendula, Zárubová Renata, Soukupová Milana, Krásová Tereza

prima

poučení o bezpečnosti a zásady práce v počítačové učebně

nebezpečí související se zneužitím výpočetní techniky (kyberšikana,...)

oktáva, 1. C, 4. C

seznámení s projektem E-bezpečí

ochrana před zneužitím výpočetní techniky

Vypracovala: Mgr. Daniela Fricová
školní metodik prevence